

Pozdravni govor nadbiskupa Hranića na početku Katehetske ljetne škole za vjeroučitelje u osnovnim školama

Sveti Franjo i ljubav prema prirodi

Drago mi je (drage vjeroučiteljice i vjeroučitelji, dragi oci biskupi, braćo svećenici, redovnice i redovnici, predstojnice NKU HBK i predstojnice biskupijskih katehetskih ureda, više savjetnice i savjetnici za vjeronauk školi u AZOO) da vas sve na početku ove Katehetske ljetne škole, mogu pozdraviti u ime svih biskupa HBK u slavnom gradu Šibeniku i sjedištu Šibenske biskupije! Radost mi je zato zahvaliti pozdraviti šibenskom biskupu mons. Tomislavu Rogiću i njegovim suradnicima za njihovo gostoprimstvo svima nama i ovoj našoj Katehetskoj školi te što su nam rado otvorili svoje prostore Katoličke osnovne škole. I ovo je prvi puta – od kolovoza 2000. godine – da je Katehetska škola načinila transitus, prijelaz, te iz Splita prešla u jedan drugi grad. A lijepo je što se to događa u godini, kada se spominjemo 800.-te obljetnice preminuća sv. Franje Asiškog, čiju smrt papa Lav XIV., u pismu Franjevačkoj obitelji (7. siječnja 2026.), naziva upravo tako transitus! Ali to ne znači da će i Katehetska škola ili da će netko od nas ovdje umrijeti, nego vjerujem da će ovdje u novoj sredini i katehetska škola ovoga ljeta dotaknuti nebo, odnosno doživjeti novi zamah i da ćemo svi osjetiti novu radost i novu svježinu: u trajnoj obnovi i usavršavanju sebe samih kako bismo se za koji dan preobraženi pojavili pred našim učenicima i kolegama.

Gospodin vam dao mir! Ovdje smo, dakle, da bismo obnovili i osnažili naš katehetski i evangelizacijski elan. Vjerujem da neću pogriješiti, ako vas – danas, po završetka Katehetske ljetne škole za srednjoškolske vjeroučitelje, koja je kao temu imala: *Vjera i duhovnost – resursi izgradnje mira u svijetu nemira* – danas ovdje u gradu prvog hrvatskog sveca, franjevca sv. Nikole Tavelića pozdravim i franjevačkim pozdravom: Gospodin vam dao mir!

Sveti Franjo kao nadahnuće za život i poslanje. Naime, s izgradnje mira među ljudima, narodima i religijama, o kojoj je bilo riječi u Zagrebu, ovdje u Šibeniku prelazimo na univerzalni mir i tako kao da upotpunjujemo ovoj temi trajne izobrazbe vjeroučitelja u Hrvatskoj koja počiva na ljubavi prema Bogu i čovjeku, iz koje se onda rađa mir u vlastitom srcu, i gradi u međuljudskim i međunarodnim odnosima te dijalog među kulturama i religijama, na ovoj školi tu ljubav i mir proširujemo i na ljubav prema svemu stvorenome svijetu, na poštovanje i udivljenje prema prirodi, i to s uperenim pogledom na Asiškoga Siromaška, u čijem životu nalazimo podršku, primjer i poticaj za našu vjeru, za naš vjeroučiteljski poziv, za naš kršćanski život.

Šibeniče, smijem već sada reći, hvala na gostoprimstvu! „Došli smo ovamo“, da se poslužim riječima pape Lava XIV. iz njegove propovijedi u Asizu 6. kolovoza ove godine, „razumjeti kamo nas vodi povijest i kome sami idemo“. (Grad Šibenik pri tome smijemo zamoliti, riječima pjesme Šibenska balada: Lanterna mi noćas budi, put mi kaži i ponesi!)

Gledanje je „sveti kontakt“. „Postoje istine, koje čovjek ne otkriva osvajanjem novih prostora, nego učenjem gledanja“. Tako svoja uvodna razmišljanja o ovoj temi, donesena u knjižici koja prati ovu Školu, započinje dr. Sabina Marunčić, viša savjetnica za Vjeronauk u školi u Agenciji za odgoj i obrazovanje, podružnica Split. I to je istina. Kršćanska misao uvijek ima zadaću prodrijeti u onaj red stvaranja, koji nam je postao bliz samom Božjom objavom. Bog je na djelu! On čini sve kako bi „dovršio svoja velika djela“. On djeluje u povijesti i vodi ju onamo, kamo treba doći. Vjera, koja od nas zahtijeva da se otvorimo Bogu, od nas traži da spoznamo njegovu volju te da ju vršimo. Po njoj, ili kako reče Romano Guardini, „po tom svetom kontaktu“ (Die Sinne und religiöse Erkenntnis, 1950, str. 10), čovjek postaje u punini ono što je pozvan biti. Gledanje je susret sa stvarnošću. A stvarnost je opipljivi znak nevidljivoga Stvoritelja. Nije li

to skriveno u svjedočanstvu serafskog Oca sv. Franje i u njegovoj pjesmi o stvorenjima? On, koji zbog svoje velikodušne čovječnosti, piše papa Lav XIV., fascinira i danas, čini to zbog toga jer je „putove, koje je već bio udario, napustio da bi načinio stazu, koja bi bila usklađena s Isusovim putem“ (Pismo Franjevačkoj obitelji). Dok je, dakle, sv. Franjo kontemplirao Evanđelje, ono je promijenilo njegov način gledanja na život, Crkvu, čovjeka i stvorenu stvarnost. Mir s Bogom, mir među ljudima, mir sa stvorenim svijetom – nedjeljive su dimenzije jedinstvenoga poziva univerzalnoga pomirenja. Skretati pogled s jedne od tih stvarnosti, te tako onemogućiti taj „sveti kontakt“, znači zapravo ne priznati drugoga čovjeka kao vrhunac i krunu Božjeg djela stvaranja, niti stvorenu stvarnost oko nas kao plod kreativne ljubavi Boga stvoritelja i kao vrt koji je povjeren čovjeku za njegovo obitavanje i očitovanje vlastite humanosti.

Vjeronauk u školi i Franjo kao nadahnuće. Život i djelovanje sv. Franje svakako je stalni poziv svima nama, posebno vama, drage vjeroučiteljice i vjeroučitelji, iznova otkrivati odnos učenika prema Bogu, prema vrijednostima u životu, prema drugom čovjeku i prema svim stvorenjima. Mi nismo odustali od navještaja Boga među nama. Ipak, ponekad se čini da smo živoga Boga, koji je na sebe uzeo konkretno ljudsko lice i postao čovjekom, povijesnom ljudskom osobom, učinili „Bogom filozofa“, apstraktnim te apsolutnim metafizičkim bićem. Od Franjinog udivljenja, pohvala, pjesme i tepanja pred Božjim stvorenjima, koje bi nas trebalo voditi konkretnom ophođenju prema bratu čovjeku i sestruci prirodi, čini se da često artikuliramo zamršene i apstraktne etičke teze. A Franjin nas pogled, njegov odnos prema svemu stvorenome, uči drukčijem pristupu: onoliko, koliko čovjek Boga izgubi iz vida, toliko je izgubio sebe; onoliko, koliko je srdit ili čak ogorčen na njega, toliko je u raskoraku sa samim sobom; onoliko, koliko u prirodi oko sebe ne vidi Boga na djelu, toliko je spreman prirodu potčiniti sebi i svojim sebičnim parcijalnim interesima, etičke i humane vrijednosti podložiti svakodnevnoj politici te svojoj moći, profitu i vlasti, a u čovjeku do sebe nije spreman prepoznati brata jednakog dostojanstva i istih potreba iz iste ljudske obitelji. Franjina je teologija teologija jednostavnosti, konkretnog lica, ljubavi i udivljenja pred stvorenom stvarnošću i Bogom stvoriteljem i ocem svega stvorenoga.

Zahvaljujem stoga predavačima, voditeljima radionica, kao i voditeljima terenske nastave, što će nam za vrijeme ove Katehetske ljetne škole pomoći iznova otkriti dubinu jednostavnosti života i djelovanja sv. Franje. Drago mi je što će od svoga duhovnoga bogatstva najljepši dio pred nas prostrijeti upravo Družba sestara franjevki od Bezgrješne, braća franjevci iz Šibenika, zajedno s cijenjenim predavačima i drugim voditeljima radionica.

Zahvalu za sve učinjeno posebno izričem prof. dr. sc. mons. Ivici Pažinu, predstojniku NKU i njegovim suradnicima te dr. sc. Sabini Marunčić, višoj savjetnici u AZOO za vjeronauk u školi, čiji je grad Omiš doživio tešku prirodnu katastrofu, što nas uvijek upozorava na činjenicu koliko je važno naučiti ljubiti i gledati prirodu i kao Božje stvorenje.

Ravnateljica Katoličke osnovne škole, s. Mandica Starčević, otvorila nam je vrata Katoličke osnovne škole; štoviše: vrata mogućnosti iznova razumjeti što znači „sveti kontakt“ s čovjekom, s prirodom, s novim! Iskreno joj na tome zahvaljujem! Hvala i s. Renati Azinović, predstojnici Katehetskog ureda Šibenske biskupije kao i gospodinu Šimunu Radniću, koji su se nesebično stavili u službu pripreme i podrške ostvarenju ove Katehetske škole. Njihovom zaslugom i ovaj „transitus“ prolazi bezbolno i vrlo profesionalno.

Dakako, da osobitu zahvalnost izričemo našem prvome domaćinu biskupu šibenskom mons. Tomislavu Rogiću. Biskup Tomislav je učinio sve da se ovdje osjećamo kao doma! Hvala mu na tome!

Njegov predšasnik na ovoj šibenskoj biskupskoj stolici, umirovljeni biskup Ante Ivas, znao je reći, kada je bilo riječi o Vjeronauku u školi i njegovom mjestu u odgojno-obrazovnom sustavu, da „se vjeronauk – ulazeći iznova u školu – vratio kući“.

Zahvaljujem biskupima ove crkvene pokrajine koji su nas obradovali, počastili i ohrabрили svojim dolaskom među nas – vjeroučitelje koji smo njihova produžena ruka i srce po našim osnovnim školama, među učenicima, roditeljima i prosvjetnim radnicima.

Drage vjeroučiteljice i vjeroučitelji, poštovani sudionici ove Katehetske ljetne škole za osnovnoškolske vjeroučitelje u Šibeniku! Gospodin vam dao mir! Neka ova dva dana osobne i naše zajedničke trajne formacije budu mjesto novoga otkrivanja ljepote čovjeka i prirode, te obnovljenoga i produbljenog „svetog kontakta“ sa stvorenom stvarnošću!

Hvala na pozornosti!

✠ Đuro Hranić

nadbiskup đakovačko-osječki

predsjednik Vijeća HBK za katehizaciju i novu evangelizaciju